

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda 1908. december 23.

271. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy órára 2 kor.
Egyes száma ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos polt sorja 40 fillér.

A kereskedelmi szaktudósítók.

A magyar királyi kereskedelemügyi miniszter néhány héttel ezelőtt Békésy Sándor miniszteri osztálytanácsos szaktudósítót Münchenből Konstantinápolyba, Szögyény György miniszteri titkár-szaktudósítót Newyorkból Belgrádba és dr. Horvát Ödön urat Belgrádból Münchenbe helyezte át.

Nem magukkal az egyes szaktudósító urakkal kívánunk e helyen foglalkozni, hanem azzal a szellemmel, mely az egész szaktudósítói intézményben uralkodik. És ha mégis kénytelenek vagyunk a következőkben behatóbban foglalkozni egyik vagy másik urral, aki valamely európai vagy tengerentúli metropolisban kereskedelmi szaktudósítás címen dusan javadalmazott állást tölt be, ezt csak azért tesszük, hogy az egész intézmény példák minél előbb világításba helyezze.

Nemcsak a katonai hadjáratoknál, de a gazdasági hadviselésben is a felderítő szolgálatra háramlik a legfontosabb, néha döntő feladat. Nem elég, ha csak az egyes országokban uralkodó tényleges viszonyokról mindig kimerítően és pontosan kapunk értesítéseket, de tájékozva kell lennünk versenytársaink tervei és céljai felől is, ha a nemzetközi gazdasági versenyben sikereket akarunk elérni.

Más országokban a gazdasági felderítő szolgálatot a consuli testület és — amennyiben különösen fontos kérdésekről van szó — a diplomata végzi. Magyarország, sajnos oly viszonyban van a monarchia másik feleivel, hogy gazdasági érdekeinket, főleg olyan érdekeinket, melyek nem egészen Ausztria érdekei is, képviselőtünk nem óvhatja meg elég nyomatékosan. De ettől eltekintve sem igen alkalmas az osztrák-magyar diplomácia, melyet csak erős önámítással mondhatunk a mi képviselőtünknek, ósdi hagyományokon csüngő elavult szelleménél fogva különleges gazdasági érdekek képviselőjére. Lehet, hogy ennek a körülménynek felismerése hozzájárul ahhoz, hogy kereskedelemügyi kormányunk a különlegesen magyar kereskedelmi felderítő szolgálat céljaira most néhány esztendeje egy külön organumot, a szaktudósítói intézményt létesítette, bár úgy tudjuk, hogy az első szaktudósítói kiküldés inkább csak elhelyezés akart lenni az illető kiküldöttre nézve.

Nem akarjuk most azokat az okokat és szempontokat feszegetni, melyek az intézmény felállításánál döntők voltak, csak megállapítjuk azt a tényt, hogy a kereskedelemügyi miniszter néhány évvel ezelőtt minden fontosabb nagyvárosba szaktudósítót küldött ki, kiknek feladata — a dolog lényege szerint — nem lehetett egyéb, mint az, hogy az illető országnak, melynek területére kiküldetett, alaposan tanulmányozza iparát, kereskedelmét, vámügyeit és közlekedését és a tapasztaltokról a hazai érde-

kelt körök tanulságára küldjön „szaktudósítókát”. Eleinte módjában állott a magyar kereskedőnek és iparosnak, ha szakdolgozatban talán megbízható információra volt szüksége, hogy az illető szaktudósítóval közvetlen érintkezésbe lépjen — nem akarjuk itt taglalni a kapott értesítések értékét — de későbbben a kereskedelmi kormány jónak látta úgy intézkedni, hogy a külföldi szaktudósítók válaszai a minisztérium útján jussanak az illetőhöz. Hogy ez a rendelet nem járult hozzá ahhoz, hogy kereskedőink és úgy nevezett „kereskedelmi attaché”-ink között az érintkezés gyakoribbá váljék — világos. És ma úgy áll a helyzet, hogy a kereskedelmi szaktudósítói intézményre fordított jelentékeny összeg — a kereskedelmi minisztérium által kiadott legutolsó kimutatás szerint: 146.000 korona *) csak arra jó, hogy egynéhány kiváltságos ur a külföld legszebb városában nagy urat játszhasson. Ezekre a fontos és dusan javadalmazott állásokra olyan urak kerültek, akiktől a kereskedelmi érdekek intenzív ápolását várni sem lehet. Elhibázottnak kell mondanunk a választást azon egyszerű oknál fogva, mert kizárólag olyan urakat küldenek ki, akik, mivel az igazi kereskedelemmel soha gyakorlati érintkezésbe nem jutottak, nem bírtak érzékkel az iránt, amit a kereskedői szem a külföldön meglát és kereskedői tapasztalat híján nem küldhetek olyan tudósításokat, melyekből a hazai közgazdaság hasznot húzhatott volna.

Soha sem helyeztek súlyt arra, hogy praktikus kereskedőket helyezzenek ezekre a fontos helyekre, sőt elmondhatjuk, hogy ebben a tekintetben most már ott tartunk, hogy azok, akiknek állítólagos érdekében létezik a szaktudósítói intézmény, tudniillik a kereskedők és iparosok, úgy tekintik az egész instituciót, mintha nem is léteznék.

Hébe-hóba haza jön egy-egy szaktudósító, többé vagy kevésbé üres padok előtt egy-egy felolvasást tart, (nemrég is itthon járt dr. Návay Aladár miniszteri osztálytanácsos, párisi szaktudósító ur és („jelentésének” egy részét felolvasta) ez minden.

De térjünk át arra a körülményre, mely ezekre a reflexiókra alkalmat szolgáltatott: a cikkünk elején említett áthelyezésekre.

Nézzük csak! Békésy Sándor ur, tudunkkal ipari dolgokhoz ért, az iparilag fejlett Dénmetországban talán helyén volt. Most áthelyezték Konstantinápolyba. Hosszu ideig fog tartani, amíg Békésy az európaiaktól teljesen elütő új viszonyokba csak némileg beletanul és hosszabb ideig, — talán évekig — míg

*) Ez csak a fizetések összege. Hát még a személyi pótlékok? Ezek összege felülmulja a fizetéseket.

Szerk.

annyira megismeri a keleti kereskedelmi szokásokat és a török piacot, hogy megbízható szaktudósításokat küldhet. És akkor majd megint „áthelyezik” valahová.

Helyébe pedig most elküldik Münchenbe Horváth Ödön dr. miniszteri segédtitkár-szaktudósítót, aki eddig — Belgrádban működött. Amíg ez az ur, aki Szerbiában a corrupt balkáni kereskedelmi erkölcsöket talán alaposan kitanulmányozhatta, ki fogja magát ismerni a tisztességes német kereskedelem nagy complexumában, legalább annyi ideig fog tartani, amíg az eddig Newyorkban élt Szögyény György dr. miniszteri titkár-szaktudósító ur, a kit most Belgrádba helyeztek (Newyorkból — Belgrádba!) és aki talán alapos ismerője az amerikai trösztöknek és a yankee-észjárásnak, megtanul gazdasági dolgokban „balkánul” látni. Szóval jó ideig.

De minék ezt az eszmemenetet folytatni? Amit eddig elmondtunk, teljesen elégséges arra, hogy minden gondolkodó ember meglássa a kereskedelmi szaktudósítói intézmény mai állapotának lehetetlen voltát.

Vagy szakítani kell a mai szaktudósítói rendszerrel és fontosabb kereskedelmi emporiumokba kereskedőket kell kiküldeni, akikkel az ilyen áthelyezéseket a világ egyik végéből a másikba nem is lehet megcsinálni, vagy pedig be kell szüntetni az egész intézményt, mely mai rendszere mellett semmi hasznot sem hoz és az államnak évente százezrekbe kerül.

A jegybank szabadalmának meghosszabbítását kéri. Bécsből táviratozzák: Az osztrák-magyar bank főtanácsa tegnap lovag Bilinsky titkos tanácsos, bankkormányzó elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy megfelelően a múlt év december 30-án tartott rendkívüli közgyűlés határozatának, mindkét kormányhoz benyújtja a privilégium meghosszabbítására vonatkozó kérvényt. Pranger udvari tanácsos vezértitkár üzleti jelentéséből kivehető volt, hogy a folyó évi részvényosztalék mintegy 90 koronában állapítható meg. A főtanácsos ezután több, a folyó ügyek körébe tartozó tárgyat, köztük a félévi szokásos előléptetéseket intézte el és tudomásul vette azt a közlést, hogy az 1909. február 3-ára egybehívott 31-ik rendes közgyűlésen 1098 tag, ebből 961 osztrák és 137 magyar vesz részt.

Hajózási társaságok fuziója. A bécsi Schönberger-féle tőzsdei lap a következőket írja:

Az „Adria” m. kir. tengerhajózási r. t.-nak a kormányval 1900 december 11-én kötött szerződése 1921 december 31-én jár csak le, azonban a kormány jog van 1910 december egyoldalú nyilatkozattal 1911. december 31-ére a szerződést felmondani. A szerződésnek 1917-éig való meghosszabbítására vonatkozó tárgyalások ugyan folyamatban vannak, azonban az eredmény még igen két-

séges. Szerényi József kereskedelemügyi államtitkárnak ugyanis nagy tervei vannak, amelyek a magyar tengerhajózásnak nagyobbítását és kiterjesztését célozzák. A kereskedelemnek, iparnak és közlekedésügynek érdekében ugyanis azt tervezi, hogy három hajózási társaságot és pedig az „Adria”, az „Atlantica” és a „Magyar keleti tengerhajózási r. t.”-ot egy érdekközösséggé alakítják abból a célból, hogy úgy Fiuméből, mint Galatzból közvetlen hajózási összeköttetést létesítsenek a külfölddel. Továbbá azt is tervezik, hogy Galatz-ál levő közvetlen összeköttetés létesítése céljából a „Magyar kir. folyam- és tengerhajózási r. t.”-al is megállapodást létesítsenek. Nincs kizárva az sem, hogy az „Adria”, az „Atlantica” és a „Levante” között fuzió jön létre, amely esetben Pollacsek Jenőt neveznék ki a három fuzionált társaság vezérigazgatójává, ki tudvalevőleg ezidőszert az „Atlantica” társaságnak a vezérigazgatója.

Érdekesnek tartottuk e szállingó hírek reprodukálását, noha azoknak valósága tekintetében az idézett lapra kell a felelősséget hárítani. Különösen a személyi kombinációkra vonatkozó része a hírek hordja magán a valószínűség bélyegét.

— **A városi képviselőtestület és az állandó bizottság ülése.** A városi képviselőtestület és az állandó bizottság a közbejövő ünnepek miatt ez évben már nem tartanak ülést.

Az újév után tartandó legelső ülésen egy új városi állandó bizottságot választanak, mely a városi statutum értelmében az 1909. évben fog működni.

UJDONSÁGOK.

— **Fogorvosok a kormányzóknál.** A fiumei fogorvosok testületévé való tömörülésük alkalmából a napokban küldöttséggel fogják felkeresni Nákó Sándor gróf kormányzót, hogy nála tisztelegjenek s a fogtechnikusok elleni állásfoglalásukban támogatását kérik.

— **A postásokért.** Egy ízben már megírtuk, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy 1908. december hó elsőtől kezdődőleg a postahivatalokban a kalendáriumokban vörös betűkkel jelzett ünnepek hivatalos órái a vasárnapi hivatalos órákkal egyenlők. Kossuthnak ez a rendelete nagy örömet keltett a postások körében, mert ezzel több pihenőhöz jutnak, amit kétségen kívül meg is érdemelnek a magyar kir. posta alkalmazottai.

— **Egy Atlantica-gőzös ügye a román hatóságokkal.** Az Atlantica hajóstársaság „Pollacsek” gőzösén, amikor Brailából Rotterdamba indult, nagymennyiségű bort loptak. A lopást úgy vették észre, hogy a brailai pénzügyőrök az ottani kikötőben néhány embert elfogtak, akik bort akartak kicsempészni. Vizsgálat folyamán azt vallották, hogy a borta „Pollacsek” gőzösről lopták a gőzös személyzetének segítségével. Minthogy a hajó időközben Rotterdamba indult, a személyzetet nem lehetett kihallgatni. A román hatóság azonban a kihallgatást mellőzve az Atlantica társaság brailai ügynökségét 1000 korona pénzbüntetésre ítélte bünrészség címén. A társaság azonban, mint-hogy megállapította, hogy a személyzet ártatlan volt a neki tulajdonított csempészésben, megtagadta a fizetést. A román hatóság ekkor az összes iratokat — további intézkedés végett — áttette a fiumei tengerészeti hatósághoz, amely legközelebb dönt ez ügyben.

— **Elhunyt főellenőr.** Glembay Gyula a zágrábi üzletvezetőséghez beosztott máv. főellenőr, akit Fiumében is jól ismernek, tegnapelőtt 49 éves korában Budapesten meghalt. Ma délután 3 órakor temették el. Haláláról a zágrábi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályának tisztviselői külön gyászjelentést adtak ki.

— **Egy baleset halálos következménye.** Megírtuk, hogy Palladini Vincenzo 68 éves

helybeli munkás, ki a múlt vasárnap részegen ment haza, a gyertyáját égve hagyván, az ettől keletkezett tűzben súlyos égési sebeket szenvedett. Ez a munkás tegnapelőtt egy heti kintlódás után a kórházban meghalt. Tegnap délután temették el.

— **Egy fűtő tragédiája.** Triesztből jelentik lapunknak, hogy az Austro-Americana „Clara” nevű gőzösen, mely e hó 14-én érkezett Barcelonába, a napokban rémes gyilkosság történt. A hajón többek között Rani Mátyás dalmát gépész és Paver Károly trieszti fűtő voltak alkalmazva. Ezek valami csekélységben összevesztek, míből aztán verekedés támadt, melynek az lett a vége, hogy Rani gépész Pavert mellbeszurta. A megszurtt embernek még volt annyi ereje, hogy egy hajóosztály kabinjába tántorogjon és megmondja a tisztnek a gyilkos nevét. A szerencsétlen embert gyorsan egy asztalra fektették, de az már csak néhány szót tudott szólni, s azután meghalt. Az esetről nyomban értesítették a barcelonai révhatóságot és a rendőrséget, ahonnan két csendőrt küldtek a hajóra, akik a gyilkost letartóztatták. A gépész eleinte tagadni próbált de azután bevalotta a gyilkosságot. A gőzös lobogóját felárbocra eresztették. A meggyilkolt fűtő holttestét a barcelonai temető halottsházába vitték.

— **Egy trieszti léghajós sikere.** Triesztből jelentik nekünk, hogy egy Pollák Otto nevű trieszti léghajós tegnapelőtt Párisban a francia aeroklub parkjából felszállt s öt és fél órai ut után 200 kilométernyire Brienneben szállt le.

— **A djakovári püspökség.** Strossmayer djakovári püspök öröke, úgy látszik, nem sokáig marad már betöltetlenül. Jó információk szerint e püspökségre legtöbb kilátása van Stadler szerajevói érseknek. A magyar kormánynak és a horvát bánnak e fontos pozíció betöltésénél oda kellene hatni, hogy ezt a gazdag javadalmasú püspökséget olyan személyiséggel töltsék be, aki magyarbarát hűben áll, mert a djakovári püspököknek sok ezernyi magyar katolikus áll lelki gondozás alatt és sem Magyarországra, sem a szlavóniai magyarokra nem lehet közömbös: Strossmayer szellemében kezelik-e továbbra is a magyarság lelki ügyeit vagy sem. A magyar kormánynak mindent meg kell tenni vatikáni követségünk útján, hogy kívánságát a pápának tudomásul adja s ha az amerikai püspöki szék betöltésével nem történt a szentszéken olyan döntés, mely a magyar érdekeknek megfelelt volna, aminek aztán az lett a következménye, hogy a pápa jelöltje lehetetlenné vált Amerikában, itt Szlavóniában nincs semmi ok arra, hogy a Vatikán ridegen elzárkózzék a magyar érdekek teljesítése elől.

— **Óriási ágyuk a „dreadnought”-ok ellen.** Newyorkból jelentik, hogy az Egyesült-Államok haditengerészetének mérnökei elhatározták, hogy a hadihajók ágyúinak azok eddigi hosszát másfél méterrel meghaladó hosszúságot fognak adni. Ezt a módosítást az új, borzalmas robbantó erejű puska teszi szükségessé, melyet az imént talált fel egy amerikai vegyész. Az új robbantószernek akkora ereje van, hogy a vele, ez új ágyúból kilőtt löveg 10.000 yardnyi távolságból áttöri a Dreadnought típusában épített csatahajók páncélját, amit a próbák kétséget kizáró módon igazoltak.

— **A montenegrói kormány és a magyar liszt.** Zágrábból jelentik nekünk: A minap Raguzában volt egy nagy délmagyarországi malomnak képviselője, a nálánál a montenegrói kormány képviselője a montenegrói hadsereg részére kétszáz vagon lisztet rendelt meg. Azonban az üzlet mégsem jött létre, mert a malom métermázsánként öt korona előleget követelt, a montenegrói kormány azonban egészen hitelre akarta az árut vásárolni.

— **Montenegro első vasútja.** A múlt napokban adták át a forgalomnak Montenegró első vasútját, amely Antiváritól a skutarii tóig terjed. Hossza 18 kilométer s az utazási idő az egész vonalon végig egy óra. A személyforgalmat automotoros kocsik végzik, míg az áruforgalmat közönséges gőzmozdonyokkal bonyolítják le. A vasutat építő olasz társaság a melynek székhelye Velencében van, napi 80 tonna áruforgalomra számít, amiből az üzemi költségek fedezését reméli, míg a személyforgalom bevételeiből 60 millió korona részvénytőke kamatozását várja. A rövid vonalnak több alagútja van, a leghosszabb Soturmannal 1300 méteres. A vonal Pristannál az antivári tónál kezdődik s a kutari tónál Virnél végződik. Legmagasabb pontja 600 méter a tenger felett, emelkedése átlag 40 per mille.

— **Az ottocsáci villamos telep.** Részletesen megírtuk már, hogy egy francia konzorcium horvát tőkepenészekkel együtt nagyszabású villamos telep létesítését tervezi a közeli Ottocsácon. A vállalat, amely husz millió korona alaptőkével alakulna, tudvalevőleg a Gaeska-folyó vízesését használná ki a villamfejlesztés céljaira. Rauch báró horvát bán erről az új vállalatról egy újságírónak kijelentette, hogy nincs oka kétekedni a vállalat létrejöttén, amely nagy szerepet lesz hivatva betölteni Horvátország, Fiume s az osztrák tengerpart közlekedési és ipari életében. Az új társaság székhelye Zágráb lesz s az alakuló közgyűlést az újév első hónapjában tervezik.

— **Abbazia vendégei.** Az elmúlt héten a szomszédos Abbazia fürdőhelyre 176 új vendég érkezett, míg ez év szeptember 1-étől december 16-áig összesen 7083 vendég fordult meg ott. A fürdőhelynek ma összesen 1174 vendége van.

x **A legszebb karácsonyi s újévi ajándékok jutányos áron szerezhetők be Schlögl C. különlegességi üzletében Fiume Corso 5. Bonbonnierek, karácsonyfadiszkek és a legfinomabb bonbonok nagy választéka.**

x **Ékszerekben, arany- és ezüstáruban, régiségekben és órákban a legszebb karácsonyi és újévi ajándékok kaphatók az ismert jutányos árakban Engelsrath I. ékszerésznél Fiume Piazza Dante és Abbazia Angolina fürdő.**

Távirat ◀ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, dec. 22. A képviselőház ma délután 1 órakor formai ülést tartott, amelyen Rakovszky István elnökölt.

Elnök bemutatta a főrendiház izenetét, a mit szentesítés végett s király elé fognak felterjeszteni.

Ezután Hoitsy Pál a pénzügyi bizottságnak az adóreform tárgyában készült jelentését terjesztette a képviselőház elé.

Ezzel a napirend kimerült. Azután Nagy György sürgős interpellációt intézett a miniszterelnökhöz, amelyben kérde, igaz-e, hogy a kormány a létszámemelések dolgában tárgyalásokat folytat? Tiltakozik minden létszámemelés ellen, mivel ezáltal újabb terheket rónának a nemzetre. Interpellációját kiadták a miniszterelnöknek.

Nagy György azután a honvédelmi miniszterhez intézett interpellációt, amelyben azt kérde, van-e tudomása a miniszternek arról, hogy a dévai helyőrség parancsnoka megtiltotta tisztjeinek, hogy az ottani tanítóképző intézet hangversenyén részt vegyenek? Interpellációját kiadták a honvédelmi miniszternek.

Ezzel a mai formai ülés véget ért.

A bankbizottság ülése.

BUDAPEST, dec. 22. A képviselőház bankügyi bizottsága Batthyány Tivadar elnöklete mellett ma megkezdte tárgyalásait.

Az ülés megnyitása után

Holló Lajos sürgeti a tanácskozás megindítását és azt mondja, hogy már január közepén kellene az érdemleges tárgyalásokat megkezdeni.

Ezzel szemben

Szell Kálmán kijelenti, hogy elébb a kormánynak az Osztrák-Magyar Bankkal kell tárgyalnia, s ha már ez ügyben tárgyalásba kell bocsátkoznunk, úgy ezt február második felénél hamarabb nem lehet megtenni.

Teleky Arvéd gróf és Földes Béla támogatják Holló indítványát.

Erre feláll

Wekerle miniszterelnök és kijelenti, hogy a kormánynak nemcsak az Osztrák-Magyar Bankkal, hanem az osztrák kormánnyal is kell tárgyalnia, ami legjobb esetben csak január végén fejeződhetnék be. Indítványozza, hogy a bizottság az üléseit január végére tüzze ki.

A miniszterelnök indítványához, a bizottság hozzájárult, mire az ülés véget ért.

A hadügyminiszter rendelete.

BUDAPEST, dec. 22. A közös hadügyminiszter elrendelte, hogy ezután a sorjalog-sági és vadászönkéntesek is tartoznak őrségi és ügyeletes szolgálatot teljesíteni.

Meghiusult sikkasztás.

BUDAPEST, dec. 22. Messinger Simon Zsigmond magánhivatalnok egy nagyobb budapesti pénzintézet kárára tegnap egy 9575 koronáról kiállított hamis utalványt akart beváltani a Belvárosi Takarékpénztárban. Az intézet ellenőrzési osztályában azonban észrevették, hogy az utalvány hamis, amire nyomban jelentést tettek. Közben a csalónak sikerült elmenekülnie, aki ellen a budapesti államrendőrség most körözvényt bocsátott ki.

A magyar liturgiáért.

MAKÓ, dec. 22. A makói görögkatolikusok ma gyűlést tartottak, amelyben az összes görög-katolikusok megjelentek. A gyűlés kimondotta, hogy mivel eddig hiába kérték a magyar kormánytól a magyar liturgia behozatalát, sürgős feliratot intéznek a pápához, a melyet az összes görögkatolikusok alá fognak írni.

Véres kardpárbaj.

NAGYBECSKEREK, dec. 22. Vértessy Gyula kir. tanfelügyelő és író és Kemény Jenő pénzügyi tisztviselő, ma egy hírlapi polémiából kifolyólag kardpárbajt vívtak, amelyben Vértessy súlyosan megsebesült.

Sikkasztó altiszt.

ARAD, dec. 22. Az itteni katonai bíróság táviratban megkereste a budapesti államrendőrséget, hogy tartóztassa le Kukta Alajos 12-ik huszárezredbeli altisztet, aki nagyobb összeg elikkasztása után innen megszökött.

A szerb skuptina újból megnyílt.

BELGRÁD, dec. 21. A szerb skuptina ma újból megkezdte tanácskozásait. A kormány számos törvénytervezetet nyújtott be, többek között póthitelek végett is. A hadügyminiszternek 10 millió, a közoktatásügyi miniszternek 800,000 és a külügyminiszternek 200,000 dinár póthitelt bocsátottak rendelkezésére.

Milliók birtokvásárlás.

BÉCS, dec. 22. Hauser Gyula bécsi nagykereskedő megvásárolta Eszterházy Pál gróf felsőga-lai uradalmát nyolc millió koronáért.

A monarchia tárgyalása a portával.

KONSTANTINAPOLY, dec. 21. Pallavicini osztrák-magyar nagykövet ma délután folytatta tárgyalásait a nagyvezirrel, ki Ausztria-Magyarország indítványát be fogja nyújtani a török birodalmi tanácsnak.

Egy magyar származású olasz tábornok temetése.

GENUA, dec. 21. Chiavariban ma temettek el egy Papp nevű magyar származású olasz tábornokot, kit fiatal korában az osztrák

magyar hadseregbe besorozták, ahonnan megszökött és az olasz hadsereg kötelékébe lépett hol számos érdemrendet és kitüntetést nyert el. A temetésen résztvettek a polgári hatóságok, a katonaság, az egyesületek lobogóikkal és nagyszámu közönség.

Karácsonyi és újévi ajándékok

a legjutányosabb árakon kaphatók

Korniczai G. üveg- és porcellánkereskedésében Fiume Via Governo 22.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Naponta a hirneves

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányprimás zenekarának házi-ersenye.

Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Horváth Lajos Fiume, Adria palota —
(Via della Sanità)

— ajánl —

a karácsonyi és újévi ünnepekre

válogatott fűszerárukat

tejjel hizlalt magyar és stájer vágott baromfit

különféle szárnyas vadat, parnói gróf Andrássy-féle és sárvári teavajat, finom felvágottakat, hideg imbiszt és halféléket, giardinettot, finom teasüteményeket

karácsonyfa-dísz és alkalmi bonbonniereket nagy választékban.

Ujévre: szopós angol fajú yorkshire-malacok előjegyezhetők.

Pontos házhoz szállítás! TELEFON 990. sz.

Ujszülött gyermekek részére

az összes hygienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkek hygienikus Tetrá-szövetből készültek, a mely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyenformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Mélyen leszállított áron!

— kaphatók a legujabb divatcikkek —

Schwarz és Gerő

divatáruházában Fiume, Via Governo a Lloyd-szállóval szemben.

Karácsonyi és újévi

ajándékok.

WEISS M.

NAGY ÁRUHÁZA

Corso II FIUME Corso II.

▼ ▲ ▼

Nagy választék angol és hazai gyártmányú férfiruha-szövetekben.

Fehér és színes férfingek, kézelők, gallérok, nyakkendők és mérték után készített fehérműk.

Női ruhaszövetek, szőnyegek, függönyök, butorszövetek, téli trikotok, barchendek, női- és gyermek-konfekció, szörmeárúk, keztyük, csipkék, himzések, kelengyék stb. a leggazdagabb választékban

WEISS M.

NAGY DIVATÁRUHÁZÁBAN.

Fiume, Corso 11.

Trieszt, Corso 9. Bécs, Gonzagagasse.

Szabott árak!

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgy-közönség szíves tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kezelés, láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálokra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz díszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást kér

mely tisztelettel

Schön I.

Corso 7, Jellusich fényképész házában.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Művelt idősebb asszony

a ki a szállók és panziók üzletvezetését ismeri, változtatni óhajtja állását. Előkelő magánháza is megy. Önállóan főz, gondos, takarékos s az utazásban is jártas. Németül, franciául, horvátul s némileg magyarul beszél. Kitűnő ajánlatok. Cim a kiadóban.

Nem kell szabóadósság!

Készülnek saját műhelyemben uri öltönyök mérték szerint s tiszta 28.— frtért gyapjuszövetből

Seiler Ármin Fiume, Corso 16 I. emelet.

Levelezőlap meghívásra mintákat s szabász házhoz küldök.

Budapesti női szabónő

jutányosan készíti a legelegánsabb angol és francia női kosztümöket.

SEILER SUSÁK,

Strossmayerova ulica 68 (Ružić villa 1) II. em. 17.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzsön 40 percnyire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITŰNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toailette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyászszállító iroda a házában.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toailette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kitűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percnyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen ujonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Karácsonyra és újévre

legszebb és leghasznosabb ajándékok az ifjuság és gyermekek részére magyar, olasz és német könyvek a legkitűnőbb szerzőktől és a legszebb színes illusztrációkkal.

Zanutel A. & Co.

könyvkereskedése

FIUME, Via Adamich.

Telefon 197. szám.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron. — és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

A BREHER ANTAL-féle egyesült söngyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22. Jéggvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 5¢ fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Karácsonyra és újévre

a legszebb ajándékok kaphatók

Weiss Jacques utóda

Weiss Salamon

üveg- és porcellán kereskedésében Fiume, Via Governo és Erzsébetter sarkán.

SECESSION

kávéház

átvettem. Törekedni fogok úgy kifogástalan italokkal mint a kiszolgálás tekintetében a n. é. közönség megelégedését teljes mértékben kiérdemelni.

Reggeli kávé 16 fillér.

Számos látogatás kér.

HALBROHR LAJOS kávé.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrassy

(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán

Magyar lapok! — Modern kényelem!

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt. Márktér közelében.

Új épület minden kívánt kényelemmel.

Szobák 2¹/₂-3 lirától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha mérsékelt áron étlap szerint.

Tulajdonosok:

Fratelli Scattola.

Karácsonyra és újévre!

legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás

játékszerekben, cipő, sapka s finom alsóingekben, fehérneműben, utazási cikkekben, konyha eszközökben, börrönd s diszmű tárgyakban

NEMES HENRIK bazárja

Fiume, Via Fiumara 4.

Venier Penzió és Vendéglő

Venice Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítással. Éttermek kilátással a Szt. Márktérre.

Kitűnő konyha minden órában.

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos (a Quadri kávé mellett) Marco Venier.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korszó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halátelek Szombat: Különböző hurkák Vasárnap: Kitűnő töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.